

Det Kongelige Kulturdepartement
Att. Harald Høiby
Postboks 8030 Dep.
0030 Oslo

Hørings svar – NRK-plakaten

Kulturdepartement har sendt ut et høringsnotat angående den såkalte ”NRK-plakaten” som konkretiserer NRKs samfunnsoppdrag ut fra prinsippene om allmennkringkasting i Norge. Departementet ber om innspill som gjelder :

1. Plakatens form og
2. Plakatens innhold

Det humanistiske fakultetet ved NTNU har innhentet høringsinnspill fra relevante fagmiljøer ved fakultetet, og vil med dette stille seg bak nedenstående vurdering, spilt inn fra Institutt for kunst- og medievitenskap:

Mht. punkt 1 spør man om plakaten i sin nåværende form er et tjenlig redskap til å ”forankre statens forventninger og krav til NRK som allmennkringkaster” eller om det bør forankres på andre måter. Videre stilles det spørsmål ved plakaten detaljeringsnivå og om dette eventuelt bør justeres.

Vi mener at NRK-plakatens form slik den framstår i dag i alt vesentlig tilfredsstillende funksjonen som et tjenlig redskap for å uttrykke NRKs samfunnsoppdrag og ser verken behov for å erstatte denne med en annen form og ser heller ikke det som nødvendig å justere den mhp. detaljeringsnivået.

Når det gjelder punkt 2, om plakaten innhold, mener vi at hovedintensjonen slik den er uttrykt i kringkastingensvedtektene i all hovedsak bør opprettholdes, men foreslår en mulig justering av innholdet i to av paragrafene.

NRK-plakaten er uttrykt gjennom seks paragrafer med utdyping (§ 12 – 17) i NRKs vedtekter:

§ 12 NRK skal understøtte og styrke demokratiet

§ 13 NRK skal være allment tilgjengelig

§ 14 NRK skal styrke norsk språk, identitet og kultur

§ 15 NRK skal etterstrebe høy kvalitet, mangfold og nyskaping

§ 16 NRKs allmennkringkastingstilbud skal være ikke-kommersiell

§ 17 NRK skal ha et attraktivt innholdstilbud på Internett, mobil-tv mv.

Postadresse

Org.nr. 974 767 880

Besøksadresse

Telefon

Saksbehandler

7491 Trondheim

E-post:
postmottak@hf.ntnu.no

Bygg 2, nivå 5, Dragvoll

+47 73 59 65 95

Hanne Siri Sund

<http://www.ntnu.no>

Telefaks

+47 73 59 10 30

Tlf: +47 73 59 66 30

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandleren ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

I det medfølgende skrivet fra Kulturdepartementet spørres det særlig om innspill når det gjelder NRKs posisjon som ikke-kommersiell aktør på mediemarkedet (jfr. § 16). For eksempel nevnes den store internasjonale suksessen som nettstedet yr.no nyter som eksempel på bekymringen for at NRK "utkonkurrerer private og kommersielle aktører både nasjonalt og lokalt." Akkurat i tilfellet yr.no er vel denne bekymringen noe malplassert. Norsk, statsfinansiert meteorologi, representert ved Meteorologisk institutt, er en av grunnsteinene i den norske naturvitenskapshistorien og det var både naturlig og nødvendig at NRK, fra sine tidligste år, formidlet de løpende værmeldingene fra denne institusjonen. Slik sett kan vi si at dette har vært det samfunnsoppdrag NRK har forvaltet over lengst tid i Norge. Vi ser ingen grunn til at det faktum at denne tradisjonen blir formidlet på en slik måte at det er kommersielt lønnsomt bør endres.

For øvrig mener vi at § 16 setter klare og nødvendige grenser for NRKs kommersielle virksomhet og at ordlyden her ikke trenger å forandres.

Når det gjelder mulige endringer av innholdet til den nåværende plakaten vil vi reise spørsmålet om en justering av § 14. Her er det på tale om "å styrke norsk språk, identitet og kultur" og vi finner at bruken av begrepet *identitet* her ikke er uproblematisk, særlig når vi ser på de utdypende punktene b. og c.:

"b. NRK skal bidra til å styrke norsk og samisk språk, identitet og kultur. En stor del av tilbudet skal ha norsk forankring og speile norske virkeligheter. NRK skal ha programmer for nasjonale og språklige minoriteter. NRK skal ha daglige sendinger for den samiske befolkning.

c. NRK skal formidle kunnskap om ulike grupper og om mangfoldet i det norske samfunnet. NRK skal skape arenaer for debatt og informasjon om Norge som et flerkulturelt samfunn.

Her kolliderer identitetsbegrepet etter vår mening med utsagnet om å "gjenspeile norske virkeligheter" og intensjonen med å framstille "Norge som et flerkulturelt samfunn." All den tid "identitet" ikke er nærmere definert, må den være å anse som en levning fra den tidligere norske homogene samfunnsstrukturen og kan, som et uttrykk for et assimileringsskrav, sies å stå i motsetning til dagens uttrykte norske integrasjonspolitik.

Vi foreslår derfor at paragrafen ser slik ut:

§ 14 NRK skal styrke norsk språk og kultur

med følgende endring i underpunkt b.:

b. NRK skal bidra til å styrke norsk og samisk språk og kultur

Vi vil også peke på behovet for en mulig avklaring av ett av underpunktene i § 13 ("NRK skal være allment tilgjengelig"). I punkt b. heter det:

Det skal som utgangspunkt ikke kreves betaling for NRKs allmennkringkastingstilbud. NRKs tre hovedkanaler for hhv. radio og fjernsyn skal være gratis tilgjengelig for alle lisensbetalere på minst én distribusjonsplattform. (Vår utheving)

Her bør det gjøres klart hva man mener med "distribusjonsplattform". Hvis man anser etersendt radio og fjernsyn som en distribusjonsplattform, kommer denne presiseringen i direkte konflikt med formuleringen av § 17 og underpunkter om NRKs tilgjengelighet over digitale distribusjonsplattformer, da man her kan få inntrykk av at det ikke påligger NRK å sørge for gratis adgang til de digitale tjenestene.

Avslutningsvis reiser følgeskrivet også spørsmålet om hva det betyr for NRKs samfunnsoppdrag at selskapet i økende grad møter internasjonal konkurranse gjennom strømmetjenester og lignende. Vi kan i denne sammenhengen beroligende vise til hvordan NRK har vakt internasjonal oppsikt og nytt hjemlig suksess med sine sendinger med det som internasjonalt har blitt kjent som "Slow TV" – Bergensbanen, Hurtigruten, Ved og Ull. Dette bidraget til og utdypingen av fjernsynets muligheter i en digital tidsalder hadde vært utenkelig uten en sterk nasjonal lisensfinansiert allmennkringkaster.

Med hilsen

Anne Kristine Børresen
dekan
(sign.)

John Kamsvåg
administrativ leder
(sign.)

I samsvar med fullmakt er dette dokumentet godkjent elektronisk og har derfor ingen fysisk signatur